

jaargang 3 nr. 2 juni 2016

Colofon

Initiatiefgroep wijkmagazine:

Dick Wouters (voorzitter)

Tony van der Haar (opbouwwerker Libertas)

Secretaris (vacant)

Penningmeester (vacant)

Redactie:

Hilde van Dijk (opmaak)

Ineke Kester (eindredactie)

Lia van der Laan

Gerard J. Telkamp (eindredactie)

Dick Wouters (foto's)

Druk: Drukkerij De Bink, Leiden

Morsetekens verschijnt voor het gehele Morsdistrict ten westen van de spoorlijn in een oplage van 4200 exemplaren met een frequentie van 4x per jaar

Correspondentie:

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Buurtcentrum Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
www.morsetekens.nl
info@morsetekens.nl

Sluitingsdatum insturen kopij
maandag 22 augustus 2016

Verschijningsdatum volgend nummer:
circa midden september 2016

Morsetekens digitaal:

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website:
www.morsetekens.nl

Een tien met subsidie

Met gepaste trots presenteren wij de bewoners van de Mors (heten zij Morsers?) de tiende aflevering, ofwel nummer twee van de derde jaargang van Morsetekens.

Dat het magazine echt gelezen wordt, dat bleek uit de vele reacties die we ontvingen op het stuk in het vorige nummer over de muurschilderingen in twee van de vijf fiets- en voetgangerstunnels in onze wijk. We vertolken graag de mening over van alles en nog wat in de wijk. We zijn dus een beetje een uitlaatklep. Maar het liefst berichten we of laten we berichten over plannen en initiatieven in de wijk. Er gebeurt veel en misschien wel meer dan waar onze kleine redactie weet van heeft. Dus meld het ons! In dit nummer doen wij verslag van het Morspark, van de Morstuintjes, nieuwe boekenhuisjes, de rozenactie in Robijnhof en voetballen met Syrische vluchtelingen. Iets gemist? Meld het ons!

(lees verder op p. 2)

Op gevaar af van navelstaren: we geven in dit nummer gepaste aandacht aan de overhandiging van een vrolijke kolossale tegoedbon van drieduizend euro door de wethouder Marleen Damen aan de redactie van Morsetekens op 11 mei. Mede dank zij de foto in het Stadsnieuws in het Leids Nieuwsblad krijgt ons wijkmagazine ook elders in Leiden de nodige bekendheid. Wij kunnen het bedrag uit de pot wijkinitiatieven heel goed gebruiken om deze derde jaargang te overleven: dus na dit juninummer nog de drukkosten betalen van het septembernummer en het decembernummer. Het is deels eigenbelang van Morsetekens dat wij het initiatief van Morspanel van harte ondersteunen om zich op allerlei gebieden te ontplooien voor de wijkbewoners en hun belangen. (Zie ook het artikel in het maartnummer van Morsetekens: Morspanel: praters of doeners?)

Dit nummer schenkt aandacht aan de diverse werkgroepen van het Morspanel: Verkeer, Winkels, Communicatie (onderzoek informatiebehoefte), Samenhang (rozen-actie). Deze werkgroepen van Praters EN Doeners kunnen extra vrijwilligers gebruiken en dat geldt ook voor het Morspanel zelf. Aanmelding wijkregie@leiden.nl of bel met Tony van der Haar 06 – 21284806.

O ja, hoe zit dan nou met het eigenbelang van Morsetekens hierbij? Wij zoeken graag de warmte van een gezellige en constructieve wijkvereniging, die ons ook wat meer financiële zekerheid biedt. Maar als iemand ons de weg naar Bill Gates wijst, mag dat ook...

Ineke Kester en Gerard J. Telkamp

Foto op de voorpagina: wethouder Damen met de cheque

Foto's : Dick Wouters

Cheque van drieduizend euro

Op woensdagmiddag 11 mei scheen de zon voor de bijna voltallige redactie en initiatiefgroep Morsetekens. Naast het Huis van de Buurt Morschwijk en met op de achtergrond de Mors-tuintjes overhandigde Marleen Damen, wethouder Werk en Inkomen, Wijken en Financiën, ons team een symbolische cheque van niet minder dan drieduizend euro. Morsetekens had dit bedrag dit voorjaar aangevraagd bij de gemeente. De wethouder gaf te kennen dat het Fonds Wijkinitiatieven bedoeld is om initiatieven van wijkbewoners te stimuleren en belonen. Er wordt in dat verband ook wel gesproken van een “leefbaarheidsregeling”. Dat kan van alles zijn, van speeltuinen tot beplanting, maar ook een initiatief zoals Morsetekens om bewoners te informeren over hun eigen wijk. Morsetekens kreeg hulde en complimenten van de wethouder voor de kwaliteit en hoeveelheid informatie die het blad biedt. De overhandiging werd gefilmd door het lokale televisiestation Unity TV voor het avondd nieuws. De redactie bedankte de gemeente Leiden voor de overlevingssubsidie en beloofde het geld goed te besteden. En zo kwam het nieuwsbericht over het “wijk-brede communicatiekanaal” in het plaatselijk jour-naal. En niet alleen de wethouder, ook opbouwwerker Tony van der Haar werd nog apart geïnterviewd. Daarbij benadrukte Tony dat het blad een product is dat geheel door

vrijwilligers wordt gedragen. De subsidie gaat ook alleen naar de drukkosten.

Ook het lokaal radiostation (ook digitaal te raadplegen en beluisteren) Sleutelstad [93,7] FM was aanwezig voor een rapportage. Het hield nog aparte vraaggesprekjes met de eindredactie van het blad en met de wethouder, die toeval-lig in dezelfde wijk bleek te wonen. Marleen Damen spreekt in het interview van een professioneel wijkblad, super-infor-matief. Ze is, telkens als ze het leest, verbaasd over hoeveel informatie erin staat. Als wijkbewoner leest ze het magazine vanaf het begin en is ze blij dat het informatieblad het mede dank zij de subsidie nog een tijdje kan volhouden, voordat het wellicht via een wijkpanel of een nog op te richten wijk-vereniging al dan niet digitaal wordt voortgezet. Vanuit de re-dactie beklemtoonde Gerard Telkamp dat we blij zijn dat we met het geld de derde jaargang rond kunnen maken, voordat we eventueel verdergaan onder de vleugels van een nieuwe wijkvereniging. In ieder geval gaan we in 2016 met nog drie afleveringen de subsidie terugverdienen.

Gerard J. Telkamp

boekenhuisjes

Mini bieb Jacob Catslaan 22.

Wat leuk dat Morsetekens een foto van mijn Mini bieb wil opnemen in het magazine. Laat ik even vertellen hoeveel plezier ik er aan beleef. Het huisje was al allang in mijn hoofd, maar er moest een passend huisje worden gemaakt voor de plaats waar het moet staan. Uiteindelijk vond ik iemand die de juiste maat kon maken. Eindelijk was het huisje gereed, het werd meteen ingewijd, want ik had wat boeken gespaard. Vol verwachting keek ik de andere dag in het kastje, 'ja er was geruild'. Er zat zelfs een boek bij dat ik zelf wilde lezen. Maar nog belangrijker was dat het werkte, anderen hadden ook boeken meegenomen. In de loop van de drie maanden dat het mini biebje er nu is, is er al redelijk wat geruild en ingezet. Ik ben blij met mijn ruil/meeneem bieb en waarschijnlijk anderen ook, want daar ging het om, dat meer mensen van dezelfde boeken kunnen genieten. Nog een verzoekje. Op een ochtend lagen er opeens 12 boeken onder het kastje. In de geest van het kastje vraag ik u als het kastje vol is, de boeken er niet naast of onder te leggen. Want als ze nat worden, kan ik naar de papierbak.

Mary Alink

boekenhuisje Jacob Catslaan

Team Koningsdag Lage Mors met Esther Raaphorst van de bakkerij en burgemeester Lenferink die (zie hiernaast) het lint doorknipt van het boekenhuisje bij Raaphorst in de Tesselschadestraat

Burgemeester en wethouders op de fiets: College Tour!

Burgemeester Henri Lenferink en de wethouders gaan komende maanden telkens een ander deel van Leiden bezoeken. Wat tijdens die bezoeken wordt bekeken en besproken, dat bepalen de bewoners van de wijk.

Transvaal, Hoge Mors en Lage Mors staan gepland voor dinsdag 23 augustus aanstaande, van ongeveer 17.00 tot ongeveer 19.30 uur. Om in die 2 ½ uur de belangrijkste punten van deze wijken bij het College tussen de oren te krijgen, zijn een scherpe keuze van onderwerpen en een strakke tijdsplanning nodig.

Het Morspanel is voor de Mors het klankbord voor de voorbereiding van dit bezoek. Daarom vragen wij u, lezers van de Morse-tekens (geef het door!), om voorstellen voor onderwerpen of locaties waarvan u vindt dat die zeker besproken of getoond moeten worden, door te geven.

Waar bent u trots op in deze wijk of waar zou u juist verandering in willen zien? Geeft u bij wensen voor verandering dan ook aan hoe u denkt dat het beleid van het College hieraan kan bijdragen. Misschien kent u in de wijk bepaalde locaties waarvan u zich afvraagt: 'wat moet daarmee gebeuren?' Geef ook dit alstublieft door aan het Morspanel!

U kunt uw voorstellen per e-mail sturen aan Mustafa Kus: mustafa.kus67@hotmail.nl, of schriftelijk, ook aan Mustafa Kus, per adres Buurthuis Morschwijk, Topaaslaan 19, 2332 JC Leiden. Graag in uw reactie ook uw telefoonnummer vermelden, zodat we contact op kunnen nemen bij eventuele vragen.

Namens het Morspanel, Mustafa Kus

Definitief plan voor Morspark gepresenteerd

Onder grote belangstelling van zo'n 50 buurtbewoners, 20 professionals en andere belangstellenden werd op 23 mei in buurthuis Morschwiick het definitieve plan voor het wijkpark Morspark gepresenteerd. Hieraan is tweeënhalf jaar gesleuteld door initiatiefnemers, buurt- en wijkgenoten en andere vrijwilligers. Het Morspark wordt een groene en levendige oase in een L-vorm achter en rond buurthuis Morschwiick. Het is een belangrijk onderdeel van het Morslint, de nieuwe groene route in de Hoge Mors. Drie zaken staan bij het Morspark voorop: breng groen in de buurt, zorg voor veilige speelplekken en schep ruimte voor ontmoeting. Het ontwerp heeft nog diverse dimensies, zoals verbinden van de groene elementen, het maken van samenhangende ruimten en die ruimten goed omranden, bijvoorbeeld een speel- of voetbalveldje aan de zijanten ophogen, zodat de bal binnen blijft. Het park moet een plezierig verblijf voor iedereen worden, bijvoorbeeld door veel zogenaamde boombanken rondom bomen te plaatsen. Er zijn aantrekkelijke speelruimten gepland met toestellen en bouwsels voor allerlei leeftijdsgroepen voor avontuurlijk spelen en natuurlijk spelen. Veel aandacht is er ook voor de beplanting met bijenvriendelijke bomen en een kleurige bloemenweelde. Het hele jaar door staat er wel iets in bloei. Zelfs aan een vlindertuin is gedacht.

Hier en daar zullen nu aanwezige bomen sneuvelen om in- en doorkijkmogelijkheden te bieden. Van sommige bomen is gezegd dat ze onvoldoende uitstraling hebben.... Heesters worden uitgedund en brandnetels worden uitgerooid. Die vervelende prikplanten zal niemand missen....

Er was naast kennelijke instemming en bewondering bij de deelnemers aan deze avond ook wel wat ruimte voor kritische en bezorgde vragen: hoe voorkom je dat er op die mooie slingerpaden gefietst of zelfs gescooterd wordt, is er met een slappe ondergrond wel ergens plaats voor skeelers, brengt een kabelbaantje niet te veel geluidsoverlast, moet er niet méér verlichting komen dan alleen bij de entrees, komen ook ouderen nog tot hun recht? De meeste vragen werden geruststellend beantwoord.

Als alles goed gaat, B & W binnenkort definitief het groene licht geeft voor toekenning van het budget en de kapvergunning wordt verleend, kan de aanleg van het Morspark nog dit najaar van start gaan. De financiële lasten komen waarschijnlijk voor driekwart van de gemeente Leiden, de rest zal via fondsenwerving uit overige bronnen moeten komen. En misschien krijgt het Morspark nog wel een andere naam.

Gerard J. Telkamp

linde

krentenboompje

sierkers

magnolia

honingboom

bijenboom

tulepo

Morstuintjes: de moes-, kruiden- en bloembakken in het Morspark

De moes-, kruiden- en bloembakken van het Morspark hebben een mooi plekje gekregen achter Rosa Manus, vlakbij het buurthuis Morschwijk. Deze bakken zijn aangelegd door inspanning van vele personen en instanties, waaronder de gemeente (afgraven van het gras, aanleveren van tuinaarde en houtsnippers), de jongens van Bouwmensen, Josse Popma van het Morslint en wijkbewoner Bea Hoogheid. Vervolgens konden wij (Marja Hanemaaijer, Hafida Azouagh en Denise van Ginkel) aan de slag met vele buurtbewoners (klein en groot). Er wordt gekweekt, geplant, gewied en natuurlijk ook begieterd. Bijna elke woensdagmiddag (tussen 13.30 en 15.00 uur) wordt er in de tuin gewerkt. Iedereen die mee wil doen is natuurlijk van harte welkom. De plantjes zijn vaker dan één keer per week dorstig en wij kunnen hierbij nog best wel wat hulp gebruiken. Nu nog een mooie zomer, zodat we kunnen genieten van onze groente, het fruit, de kruiden en de vele bloemen.

Denise van Ginkel en Marja Hanemaaijer

Foto's : Dick Wouters

Werkgroep Winkelcentrum wil wat doen

Beste wijkbewoners,

Mijn naam is Danielle de Zwart, geboren en getogen in Leiden, na een Haarlemse tijd sinds 16 jaar import-Leidse in de Hoge Mors.

Onlangs nam ik plaats in het Morspanel, waar ik samen met Sari de Bruin de werkgroep Winkelcentrum Diamantplein mag vormen. Het Diamantplein is, in potentie, een mooie centrale plek binnen de Mors. Nu heeft de gemeente al heel wat energie en tijd gestoken in het opknappen van het plein, maar als wij het Diamantplein een mooie centrale plek binnen de Mors willen laten blijven, dan is er toch nog wel wat nodig. En daar komen Sari en ik met onze werkgroep in beeld.

Ons doel is om (soms al te letterlijke) knelpunten op en om het plein en het winkelcentrum te signaleren, zodat wij deze gericht onder de aandacht kunnen brengen bij de gemeente, de winkeliers en de wijkbewoners. En zodat wij allemaal nog tot in lengte van dagen kunnen genieten van de luxe van een gezellig en levendig plein in de wijk, met als centraal punt een heus en gevarieerd winkelcentrum!

Aandachtspunten waar wij tot nu toe aan denken zijn:

Milieu. Momenteel is het een regelrechte rotzooi op en om het plein. Niet alleen door overvolle containers die meeuwen aantrekken, maar ook en vooral omdat de containerplekken misbruikt worden als dumpplaats voor grofvuil.

Uiterlijk en onderhoud. Het winkelcentrum verdient een grote opknapbeurt, waarover de gemeente in overleg is met de eigenaar van het centrum.

Winkels en winkeliers. Is er voldoende gevarieerd aanbod? Wat kunnen wij doen met de leegstaande panden? (welke winkels en initiatieven zou u graag zien?).

Activiteiten en evenementen. Hoe kunnen wij het Diamantplein een trekpleister voor de wijk maken (braderie, ateliers/workshops/werkplaatsen in leegstaande panden). (vervolg op pagina 10)

Verkeer en veiligheid. Het Diamantplein zou autovrij moeten zijn, maar het is geen geheim dat het fietspad met grote regelmaat als sluiproute door automobilisten wordt gebruikt. Hoewel dit grotendeels een kernpunt voor de werkgroep verkeer is, willen wij dit probleem toch aanstippen.

U ziet dat dit al behoorlijk wat punten zijn. Uiteraard kunnen wij het niet allemaal alleen doen. Dus ik vraag u dan ook vanuit mijn tenen om uw ideeën met ons te delen, of samen met ons de handen uit de mouwen te steken. Een werkgroep met twee personen is wat krap, dus mocht u zich bij ons willen aansluiten, heel graag.

Reacties via info@morsetekens.nl of Werkgroep Winkelcentrum Morspanel, Buurtcentrum Morschwijk, Topaaslaan 19.

Danielle de Zwart

Verkeerssituatie veilig? Wat vindt u?

Hallo, mijn naam is Alex van Loon en ik trek de werkgroep verkeer en verkeersveiligheid van het Morspanel. Wij willen in gesprek met de gemeente om de verkeerssituatie in de Mors en daarmee de verkeersveiligheid verbeteren.

Als we kijken naar het ongevallebeeld in de Mors (2012-2014), dan valt het aantal ongevallen best mee (zie afbeelding). Meestal is er sprake van blikshade, slechts een enkele keer van een ongeval met (ernstig) letsel. Dit zijn echter alleen de door de politie geregistreerde ongevallen. Vaak komt er geen politie aan te pas of wordt een ongeval niet door de politie geregistreerd. Dit betekent dus dat er wel degelijk sprake kan zijn van potentieel gevaarlijke situaties. Wij willen als werkgroep daar de aandacht op richten: verkeerssituaties in de Mors die u lastig, onlogisch of gevaarlijk vindt. Daarbij houden we extra rekening met de kwetsbare verkeersdeelnemers en voetgangers.

Het Morspanel vindt dat er sowieso gekeken moet worden naar de drukke verkeerssituatie rond het Diamantplein. Dit is immers een drukke omgeving met auto's, bussen, vrachtauto's, fietsers en voetgangers. Na het voltooiën van het wooncomplex Trisor aan de Diamantlaan is deze verkeersomgeving

voorzien van een nieuwe inrichting. Betrokken bewoners hebben deze nieuwe situatie geëvalueerd. De gemeente heeft vervolgens enkele aanpassingen verricht, zoals het herstellen van het zebrapad tussen de Lelylaantunnel en het Diamantplein. De werkgroep gaat na of hiermee alle verkeersknelpunten zijn opgelost of dat er nieuwe knelpunten zijn ontstaan. Hierover gaan we dan in gesprek met de gemeente.

Daarnaast wil de werkgroep de verkeersknelpunten op andere locaties in de Mors inventariseren die u lastig, onlogisch of gevaarlijk vindt, zoals complexe kruispunten, lastige oversteekpunten of obstakels in de looproutes. U kunt aan ons werk bijdragen door uw knelpunt bij ons te melden met een zo duidelijk mogelijke omschrijving van de situatie. Wilt u actief meedenken of meewerken? Laat het ons weten! Onze werkgroep kan versterking gebruiken. Reacties graag via info@morsetekens.nl of per adres Werkgroep Verkeer Morspanel, Buurtcentrum Morschwiijk, Topaaslaan 19, 2332 JC Leiden.

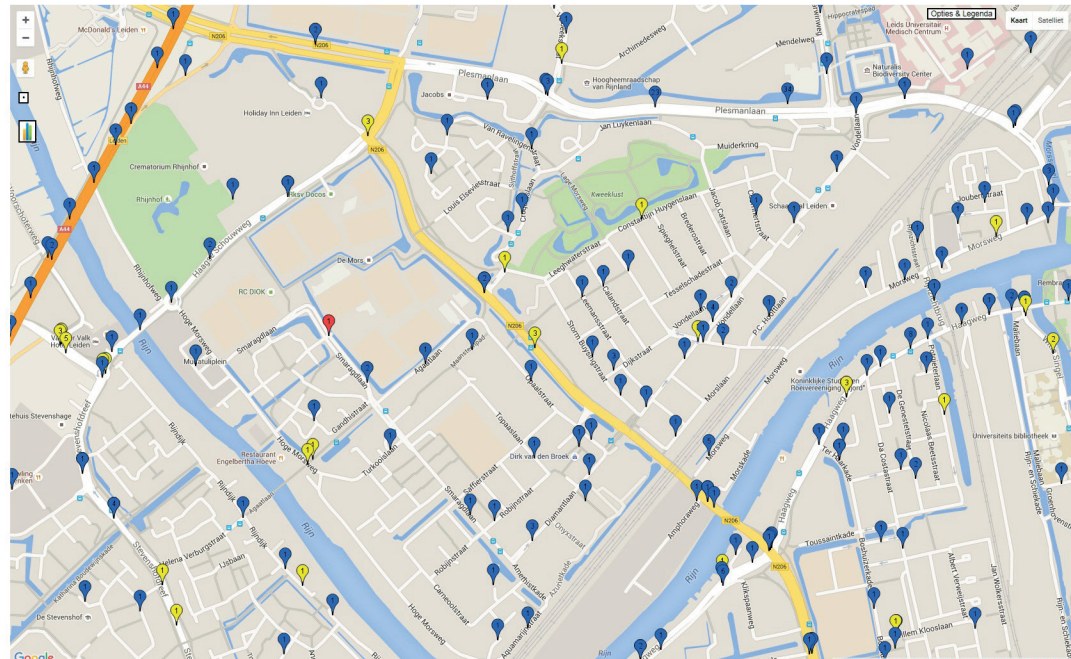
Alex van Loon

geregistreerde ongevallen
2012-2014

blauw = blikshade

geel = gewonden

rood = dodelijk slachtoffer

Wat willen we weten over de Mors?

Hoe kom je aan het nieuws over je eigen straat, over je eigen buurt, eigen wijk? De Werkgroep **Communicatie** van het Morspanel is benieuwd naar wat bewoners van de Mors willen weten en hoe ze nu geïnformeerd worden. Hoe komt de Hoge Mors, de Lage Mors, de Bockhorst of Koppelstein aan informatie over eigen buurt of de wijk in het algemeen? En hoe kunnen bewoners hun eigen buurtgenoten bereiken als ze iets willen organiseren? Hoe kunnen de in de wijk actieve instellingen, maar ook de redactie van de Morsetekens en het Morspanel beter inspelen op deze informatievragen? Hoe kunnen we dat alles in kaart brengen en aandacht geven aan de wensen van de wijkbewoners? Wij hebben via de wijkregisseur de hulp ingeroepen van een stagiair communicatie, die misschien al deze zomer zo'n onderzoek gaat uitvoeren. Kernvraag bij dit onderzoek : welke informatie willen (groepen van) wijkbewoners van de Mors hebben over de wijk en op welke manier? Hoe komen ze nu aan informatie en wat zouden bewoners willen verbeteren en nog meer willen?

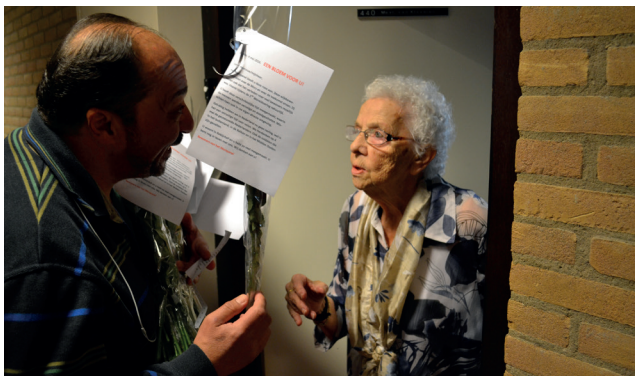
Wijkbewoners die ideeën hebben of mee willen doen, kunnen zich nu al melden bij de Werkgroep Communicatie van het Morspanel per adres Morspanel, Morschwijk, Topaaslaan 19, 2332 JC Leiden of via info@morsetekens.nl

Anton Dronkers en Gerard J. Telkamp

Rozen voor de Robijnhof

Eén van de wijkbewoners van de Mors, Mustafa Kus, op-
perde in het Wijkpanel “waarom op 4 Mei de overledenen
herdenken en geen aandacht geven aan de overlevenden,
die deze dagen vele herinneringen aan die tijd moeten ver-
werken?” Waarom gaan wij deze mensen geen bloemen
brengen? Het Panel nam daarna het besluit actie te on-
dernemen. Jumbo gaf voor half geld 160 rozen en cadeau-
papier ten geschenke en Libertas betaalde de kosten. Zo
pakten op dinsdagavond 3 mei in buurthuis Morschwijk
zeven vrijwilligers de 160 rozen in. De volgende ochtend
om 11 uur togen wij met zijn zevenen naar Robijnhof, waar
de bewoners van het woonzorgcentrum ieder twee mooi
verpakte rozen kregen. De meeste mensen waren diep ont-
roerd en de verhalen kwamen los. Een man vertelde mij dat

hij met 800 jongens in 1944 was opgepakt door de Duit-
sers en dwangarbeid verrichtte aan een spoorlijn, die
door geallieerde bombardementen was vernield. Door
weinig eten en barre omstandigheden kwam maar de
helft van de jongens terug. Hij waardeerde ons gebaar
enorm. Ook de brief die de wijkbewoners aan de rozen
was vastgemaakt vond hij geweldig. Hij vertelde nog
dat van de 400.000 Nederlandse soldaten er 20.000 niet
waren teruggekomen. Een andere vrouw vertelde dat
op 5 mei haar man was overleden en dat ze deze eerste
meiweek altijd helemaal van slag is. De rozen gaven haar
troost en ze werden zorgzaam in een vaas gezet. Zo zijn
er vele persoonlijke verhalen op te schrijven. Door het
gebaar konden wij de overlevenden laten weten dat wij
ze niet vergeten zijn en dat we dankbaar zijn dat wij door
hen nu in vrijheid mogen leven. En ook dat ze Nederland
door hard werken weer hebben opgebouwd.

Lia van der Laan

Foto's op deze pagina en hiernaast: het panel met de ro-
zen voor de buurtgenoten die de Tweede Wereldoorlog
meemaakten (foto's Dick Wouters)

Ontwikkelingen Robijnhof

Omwonenden van woonzorgcentrum Robijnhof in de Hoge Mors ontvingen 20 mei bericht van de Raad van Bestuur van Libertas over de plannen voor de toekomst van Robijnhof. Na ruim onderzoek naar renovatie en nieuwbouw is gekozen voor nieuwbouw. Libertas trekt er vijf jaar voor uit om dit te realiseren (van planvorming tot realisatie). Omdat de zorg aan bewoners complexer wordt en men tegen grenzen aanloopt van wat met het pand mogelijk is, verhuizen de bewoners van het zorgcentrum tijdelijk – vanaf najaar 2016 - naar Rijn en Vliet. Aangezien leegstand ongewenst is, wil Libertas het pand tijdelijk laten dienen als huisvesting voor verschillende doelgroepen. Te denken valt aan: maatschappelijk betrokken studenten, statushouders, mensen met een lichte zorg of begeleidingsvraag. Op de begane grond ruimte is gedacht aan ruimte voor maatschappelijke organisaties. Libertas heeft een maatschappelijke bijdrage op het oog door deze mix van doelgroepen. De appartementen/aanleunwoningen van het wooncentrum worden op dit moment opgeknapt en hier kunnen bewoners nog vijf jaar blijven wonen. Libertas zal gedurende deze periode een plan maken voor de herontwikkeling van Robijnhof in zijn geheel, de seniorenwoningen en zorgwoningen.

Op de goed bezochte informatieavond op dinsdag 31 mei in de Vijverzaal van Robijnhof werden de buurtbewoners ingelicht door Ineke van der Zande (bestuurder Libertas), een woordvoerder van de Huischmeesters (die het beheer gaat doen van de tijdelijke bewoning) en wethouder Roos van Gelderen. Buurtbewoners wilden plenair vragen kunnen stellen en daar werd druk gebruik van gemaakt. Vragen waren er genoeg, over de tijdelijke bewoning en over de plannen voor de nieuwbouw. Waarop antwoorden nog maar deels gegeven konden worden. Voor de voortgang kunnen buurtbewoners deelnemen aan twee te vormen klankbordgroepen; een voor de tijdelijke bewoning en een voor de nieuwbouw.

Libertas heeft een mailadres geopend voor vragen:

projectrobijnhof@libertasleiden.nl.

Ineke Kester

Gezondheidscentrum Vondellaan
Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

071 5761757
info@fysiotherapievondellaan.nl

U bent van harte welkom voor:

- ✓ Algemene fysiotherapie
- ✓ Manuele therapie
- ✓ Kinderfysiotherapie
- ✓ Psychosomatische fysiotherapie
- ✓ Oedeemfysiotherapie
- ✓ Handfysiotherapie
- ✓ Dry needling
- ✓ Orthopedische revalidatie
- ✓ Valpreventie

Meer info op www.fysiotherapievondellaan.nl

Buurthuis Morschwijk

Aan de rand van de Hoge Mors en niet ver van de Lage Mors ligt het **Huis van de Buurt**: Morschwijk. Het adres is Toopaslaan 19, telefoon 5765656. Dit huis van de buurt is op onze hele wijk gericht, het Morsdistrict. Er vinden activiteiten plaats voor en door buurtgenoten, van jong en jeugd tot oud of senior. Van gericht op plezier, ontspanning, creativiteit, contact en zelfontplooiing tot hulp en begeleiding voor mensen die er even zelf niet meer uitkomen. Wat er in het Huis van de Buurt gebeurt, wordt georganiseerd door de welzijnsorganisatie Libertas, door verenigingen, door de gemeente Leiden en door professionele personen met een eigen bedrijf op het gebied van gezondheid, sport of welzijn. Het mooie is dat buurtgenoten of groepjes van buurtgenoten zelf het initiatief kunnen nemen voor het organiseren van activiteiten die de buurt verrijken. Er zijn grote zalen en kleinere zaaltjes beschikbaar. Voor bijeenkomsten die op de een of andere manier op de wijk zijn gericht, zijn er ook zalen te huur.

Alle werkdagen van de week is het huis geopend van 8.30 – 12.00 uur voor koffie-inloop. U kunt er terecht voor een kopje koffie of thee en contact of voor een luisterend oor. Loop gerust eens binnen en maak een praatje.
(vervolg op pagina 16)

Activiteiten elke week in Huis van de Buurt:

- sport en ontspanning

Bijvoorbeeld activiteiten zoals yoga, tai-chi, tafeltennis, creabea, en allerlei danslessen. Er is aandacht voor gezond sporten en bewegen voor kinderen en senioren; voor bewegen en afvallen door bewust eten; en er is de mogelijkheid van fysiotherapie voor kinderen en volwassenen.

- cursussen

bijvoorbeeld tekenen en schilderen, naailes, kantklossen. Ook worden er taallessen gegeven.

- wijktafel

Elke dinsdag vindt de wijktafel plaats van 17.00 – 18.30 uur. Na inschrijving uiterlijk op maandag tot 15 uur kunnen wijkbewoners hier gezellig met elkaar dineren en genieten van een maaltijd die in de eigen keuken wordt klaargemaakt.

- woensdagmiddag

speciale activiteiten die op kinderen zijn gericht: kookles en kinderclub. Tieners kunnen in Morschwijk

terecht voor huiswerkbegeleiding en dansen. Ook zijn er kookgroepen actief.

- hulp en advies

Tot slot vinden er in Morschwijk activiteiten plaats die te maken hebben met hulp en advies voor wijkbewoners: het Sociaal Wijkteam, Kwadraad/GGZ- inloop, de wijkagent- inloop, de activiteitenbank voor vrijwilligers van iDoe. En het Huis van de Buurt biedt ook gastvrijheid aan het Morspanel en aan de redactie van Morsetekens.

Half juni (dus ongeveer gelijk met dit nummer van Morsetekens) verschijnt er weer een nieuwe brochure met het activiteitschema voor het najaar van 2016.

Kijk op de website van Libertas voor een overzicht van de activiteiten per seizoen:

http://www.libertasleiden.nl/uimg/libertas/b10593_att-20150806_II_morschwijk_wtk.pdf

Corrie Paardekooper, beheerder Huis van de Buurt Morschwijk

c.paardekooper@libertasleiden.nl

Kunst in buurthuis Morschwijk: Lucia Steinbach

In het maartnummer van Morsetekens vertelde ik het een en ander over de oprichting en de eerste jaren van het Buurtcentrum Morschwijk ("Buurthuis Morschwijk veertig jaar jong"). Ik heb nog iets toe te voegen aan dit verhaal, namelijk over de kunstwerken die in het gebouw zijn aangebracht. Bij de totstandkoming en inrichting van het club- en buurthuis in de Mors heeft de Leidse beeldend kunstenaar Lucia Steinbach opdracht gekregen het gebouw te verfraaien met een aantal kunstwerken. Zij heeft in diverse ruimtes op de muren schilderijen aangebracht. In de peuterspeelzaal boven de zandbak een leuke voorstelling van poppen. In de ouderenzaal op de eerste verdieping een afbeelding van de zon met sterrenbeelden; dit werd de zogenoemde zonnezaal. En in de grote zaal beneden die gebruikt zou worden voor sport, spel en muziekgroepen kwam een afbeelding op de muur die teruggaat naar de geschiedenis van het sociale werk in Leiden. Pionier daarvan was de bekende Emilie Knappert. Die was ook actief in het Volkshuis op de Apothekersdijk. Daar werden in het voorjaar de Lentefeesten georganiseerd, met dansen met het fluitenkruid of pijpenkruid. Dit symbool is op de muur afgebeeld met damstenen (spel), fluiten en handvatten van oude zagen

(zingende zagen), wat muziek en dans verbeeldt.

Lucia Steinbach-Jansen werd in 1922 in Leiden geboren. Zij overleed op bijna 93-jarige leeftijd in Oegstgeest in 2015. Zij was veelzijdig actief als beeldend kunstenaar, leraar tekenen op de Louise de Coligny H.B.S. in Leiden en erelid van het Leids schilder- en tekengenootschap *Ars Aemula Naturae*.

Ria Molenaar-van der Vos

Foto: Dick Wouters

Dieren van de Mors: zweefvliegen

Schaapjes in wolfskleren, zo zou je nogal wat insecten kunnen betitelen: beestjes met het uiterlijk van gevaarlijke soorten (bijen, wespen, hommels), maar volkomen onschuldig. Zweefvliegen zijn zo'n groep. Hun vermoming is zo effectief dat de meeste zoogdieren en vogels ze wel met rust laten uit onterechte vrees een steek op te lopen. Ook veel mensen reageren angstig tot panisch op de aanblik van een wesp- of bijachtige zweefvlieg. Zelfs in menig natuurboek is een passage over bijen of wespen "verduidelijkt" met een foto van een zweefvlieg! Toch is het onderscheid tussen angeldragers (wespen, bijen, hommels) en vliegen niet heel moeilijk. Vliegen hebben grote ogen die elkaar bijna raken, alle angeldragers veel kleinere. Zweefvliegen hebben verder heel korte antennes, terwijl die van angeldragers lang zijn. Daarnaast bezitten vliegen maar twee vleugels, angeldragers vier. Maar bovenal, de vliegwijze is verschillend: zweefvliegen zijn heel wendbaar en kunnen stilhangen in de lucht. Ze hebben er hun naam aan te danken. Dat doen ze niet alleen vóór bloemen, maar mannetjes ook bij de verdediging van hun territorium. Zweefvliegen zijn vrij goede bestuivers, alleen niet zo goed als bijen en hommels, die immers stuifmeel en nectar verzamelen om hun larven te voeden. Veel zweefvlieglarven eten

zachte insecten, zoals bladluizen. Kortom, heel aardige beestjes voor boer en tuinliefhebber.

Ons land kent 330 soorten zweefvliegen, waarvan er minstens 83 voorkomen in Leiden en het Land van Wijk en Wouden, blijkt uit een onderzoek van vorig jaar. De algemeenste soort bij ons is de snorzweefvlieg, genoemd naar de dunne streepjes die op snorretjes lijken. De oude naam is pyjamazweefvlieg. Het meest opmerkelijke aan dit beestje van rond 1 cm is dat het om een "trekvlieg" gaat: in het voorjaar gaat een deel van de populatie

uit Zuid-Europa naar het noorden; in de herfst trekt een deel van hun nakomelingen weer terug naar het warme zuiden. Hetzelfde gedrag vertoont de stadreu (zie foto vorige pagina), met 18 tot 22 mm onze grootste zweefvlieg. Het is een zuidelijke, warmteminnende soort, die toeneemt en vooral in stedelijke omgeving, waaronder de Mors, heel algemeen wordt. Hoornaar zweefvlieg luidt de andere naam. De larven leven als opruimers in wespennesten. Er zijn nog veel andere wespachtige geel-zwart gestreepte of gevlekte soorten.

Bijvliegen heten de zweefvliegen die op bijen lijken. De algemeenste is de blinde bij (zie foto), die niet alleen géén bij is, maar in de verste verte ook niet blind. Hij wordt zo genoemd omdat hij niet steekt, net zoals de dóvenetel niet

prikt. De larven van bijvliegen leven van organisch afval in modderig water, of in nat, rottend hout.

Verder vertonen veel kleine zweefvliegen geen gevaarlijk uiterlijk, maar zijn ze effen donker gekleurd met metaalglans. Om het nog ingewikkelder te maken, ook in andere vliegenfamilies komen wespachtige soorten voor, zoals diverse wapenvliegen.

Maatregelen om het bijen naar de zin te maken, zijn ook goed voor zweefvliegen, namelijk zorgen voor het hele jaar door nectar producerende bloemen. Lees hierover meer op: <http://www.wildebijen.nl/hulpvoorbijen.html>. En voor de nieuwe bijenprojecten op: <http://www.naturalis.nl/nl/kennis/bijenlandschap/> Er is onlangs een leuk project gestart voor “burgerwetenschap”: via de Bijenradar kan iedereen onderzoeken of er voldoende bestuiving is. Je laat Naturalis met je foto's weten welke bestuivers er in je tuin of op je balkon voorkomen op aardbeiplant(en) en of deze goed bestoven worden. Lees: <http://www.bestuivers.nl/bijenradar>.

Tekst en foto's: Gerard van der Klugt

foto's genomen in de Van Ravelingenstraat

Muurschilderingen ter discussie

In het maartnummer van Morsetekens stond een artikeltje van ons redactielid Ineke Kester: "Ontmoeting met graffiti-artisten". Het ging over de schilderijen in de Damlaantunnel en de Pesthuistunnel. Sinds vorig jaar mogen daar zogenaamde graffiti-schilderijen op de wanden worden geverfd. Dit met toestemming van de gemeente, die na een besluit van de gemeenteraad deze plekken aanwees als een soort vrijplaats voor deze hobby. De redactie van Morsetekens riep lezers op hun mening over de bonte schilderstukken te geven.

Op ons redactieadres kwamen vijf duidelijk verwoorde reacties, van Netty Koelewijn, mevrouw Roelands, Jan Sloos, mevrouw Kramer en een mevrouw die ongenoemd wilde blijven. Dank voor deze reacties, die alle vijf negatief zijn. Daaruit kun je nog niet de conclusie trekken dat iedereen of zelfs de meerderheid tegen is. Vooral mondeling hebben we ook positieve geluiden gehoord: leuk experiment, opgefleurd, vrolijke kleuren, enzovoorts.

Maar het is nu eenmaal zo dat mensen die ergens tegen zijn, zich wat sneller roeren dan mensen die min of meer tevreden zijn. Eén van de vijf dacht dat de redactie zonder meer een voorstander is van de graffiti-kunst omdat een afbeelding ervan op het omslag van het maartnummer stond. Zo werkt het echt niet: onze redactie heeft hierover geen uitgesproken mening, maar we zoeken elke keer naar een illustratie voor de buitenkant van het blad die de aandacht trekt. En dat is deze keer zeker gelukt. Hieronder geven we wat stukjes en samenvattingen uit de lezersbrieven weer. (Red. GJT)

"Zeker op de belangrijkste toegangswegen geeft het een verkeerde indruk, een idee dat hier alles mag. Papiertjes op straat, losvliegend plastic, meubilair naast de vuilcontainers, enzovoorts". En waar is de grens? "Ik zou graag gebeeldhouwde ornamenten in de tunnel willen maken." En de tunnels worden er niet veiliger op, integendeel. In de RidderSpoortunnel in de Merenwijk is opdracht gegeven voor werk van een echte kunstenares.

Het gaat om de hoofdroute van fietsers en wandelaars vanuit en naar het centrum. Velen worden nu ongewild geconfronteerd met deze vorm van zogenaamde kunst.

“Wie heeft dit kunnen verzinnen? We kijken al jaren naar de bekladde spoorwegovergang van de Dr Lelykade en nu dit weer!” “En het geklad breidt zich uit. Niet alleen de wanden van de tunnels, maar ook de trappen en zijranden zijn al slachtoffer.” Het werkt er niet aan mee de boel netjes en schoon te houden, het maakt de tunnel er alleen maar rommeliger en kleiner van en bovendien werk je in de hand dat het geknoei eerdaags op meer plaatsen gebeurt, gedogen of niet.

“Ik vind het tunneltje erg veranderd. Ik durf er niet meer doorheen 's avonds. Het is zo somber geworden, dat ik er angstig van word. Er wordt gezegd dat de gemeente het aan de omwonenden heeft gevraagd, maar mij is niets gevraagd.” “Elke keer als ik door de tunnel loop of fiets, dringen de graffiti zich aan mij op.”

RE/MAX
Lage- en Hoge Mors

- gratis waardebepaling
- uniek marketingplan
- altijd bereikbaar
- no Cure, no Pay

funda

Wessel Lemckert
wijkspecialist
06-28256681

Aankoop - Verkoop - Taxatie
- Hypotheken - BOG - Verhuur

Discussie over BBB Maansteenpad

Naar aanleiding van het artikel in ons maartnummer “Bed, Bad en Brood” van Hilde Jansen, voorzitter STUV (Stichting Uitgeprocedeerde Vluchtelingen) ontving de redactie een ingezonden stuk. Zij plaatst dit stuk met een door de brievenschrijfter gewenst commentaar van de wethouder.

Geachte redactie, Het verbaast mij als inwoner van de Mors dat er door mijn wijk en dus ook door de gemeente Leiden nog geïnvesteerd wordt in de bed-, bad- en broodregeling. Ik heb begrepen dat het gaat om uitgeprocedeerden. Deze mensen moeten mijns inziens helemaal niet integreren in onze buurt. Zij hebben al lang genoeg gebruik gemaakt van voorzieningen en een beroep gedaan op de Nederlandse samenleving. Maar uit het feit dat ze uitgeprocedeed zijn, blijkt dat de Nederlandse overheid geen redenen ziet om aan deze mensen asiel te verlenen. Laten wij ons in deze tijd richten op de echte vluchtelingen, die in grote aantallen onze kant opkomen en waarvoor nauwelijks opvanglocaties te vinden zijn. De opvanglocatie op het Maansteenpad zou beter voor dit doel ingezet kunnen worden. En laten de mensen die uitgeprocedeed zijn, vertrekken en niet de plaats innemen van mensen (waaronder vrouwen en kinderen) voor wie de opvang harder nodig is. Het zou fijn zijn als dit geluid ook door zou dringen bij wethouder Roos van Gelderen en burgemeester Henri Lenferink.

Met vriendelijke groet, Rieneke van Bochove

De redactie van Morsetekens wilde de schrijfster op haar wensen bedienen. Hierbij de reactie van de wethouder.

Geachte redactie van Morsetekens, beste Rieneke, In Leiden bieden we onderdak aan vluchtelingen die nog moeten beginnen aan procedures voor een verblijfsvergunning. Zij verblijven in de noodopvang aan de Wassenaarseweg. Voor de huisvesting van de vluchtelingen die al een verblijfsvergunning hebben, onderzoeken we nu een aantal locaties in de stad om daar tijdelijke woningen te plaatsen. We hopen hun over niet al te lange tijd een woning aan te bieden. Daarnaast krijgen nieuwe Leidenaren ook intensieve begeleiding bij hun integratie.

En dan zijn er vluchtelingen die géén verblijfsvergunning hebben gekregen. Zij moeten in principe dus terugkeren naar het land van herkomst. Maar in de tussentijd zijn zij in onze stad en willen wij hun onderdak bieden. Dat doen we met de bed-bad-brood-opvang, die speciaal bedoeld is voor deze uitgeprocedeerde asielzoekers.

In Leiden hebben we gekozen voor een sobere regeling (dus bed-bad-brood) en voor begeleiding, zodat de mensen om wie het gaat kunnen werken aan hun toekomst. Door deze opvang en deze begeleiding te bieden kunnen we het terugkeren naar het thuisland bespreekbaar maken en op gang brengen. Dit gaat het best wanneer de opvang zoveel moge-

lijk wordt georganiseerd in de omgeving waar de mensen toch al verblijven. Het is fijn als er een goede verstandhouding is met de buurt. De gemeenteraad heeft overigens destijds aan het college gevraagd de grootte van de groep uitgeprocedeerde asielzoekers in kaart te brengen en om voor deze groep opvang te verzorgen. En dat is de Bed-bad-broodvoorziening aan het Maansteenpad geworden.

*Met vriendelijke groet,
Roos van Gelderen, Wethouder Jeugd, Zorg en Welzijn*

Voetballen tegen Syriërs

“Zullen we een keer tegen Syrische vluchtelingen voetballen”, zeiden we op een donderdagavond tijdens ons wekelijkse sportuurtje. Het bleef niet bij die gedachte. Op zaterdag 23 april waren 11 Syrische vluchtelingen en ons sportploegje van “oudere jongeren” van gymnastiekvereniging Jahn in de sportzaal aan de Opaalstraat. Met zijn allen lekker voetballen met dat eigenlijk best wel gekke spelletje van ons: Russisch voetbal, soort van roulette. Je kunt overal op schieten, kleine goaltjes waar je van voor en van achter kunt scoren, in het midden een kast met een pilon met bal erop, schiet je de bal en / of de pilon eraf, dan krijg je ook punten. En zelfs de basket werd gebruikt. De Syriërs werden uitgenodigd. Sport verbreedert, het duurde dan ook niet lang of het leek wel alsof we al jaren met elkaar aan het sporten waren, het was erg gezellig en geloof me dat we veel plezier hadden. En zoals het zo vaak bij ons gebeurt, een uitslag hebben we niet, is ook niet belangrijk. Wel weten we dat er een potje Syriërs tegen Nederlanders was. Nou, “Oranje” werd ingemaakt, zeg maar, gewoon in de pan gehakt, die jongens waren echt goed.

Na afloop gingen we wat drinken in buurthuis Morschwiijk. Ondanks de sportverbroedering was dat moeilijk. Je zag een paar mannen stil worden, in zichzelf gekeerd, getraumatiseerd (vervolg op pagina 24)

en onzeker over wat de toekomst zal brengen. Een van hen mag waarschijnlijk niet blijven, omdat hij met een Libanese vrouw is getrouwd en in Libanon is het veilig. Maar zij woonden samen in Syrië, waar zijn vrouw nu ook nog is. Ieder heeft zo zijn eigen verhaal, het sporten had even alle ellende doen vergeten.

We namen afscheid, zij gingen terug naar de Wassenaarseweg, naar hun kamer met alles wat ze hebben, niets. En wij ieder naar ons warme huis met alles erop en eraan. Dat voelde niet lekker. Enerzijds blij dat je wat voor die mensen hebt kunnen doen, anderzijds het grote verschil en de vraag waarom? Stel je eens voor, dacht ik, dat ik als Nederlander zou moeten vluchten. En dat ik alleen dat kan meenemen wat ik kan dragen. Dat ik naar Spanje (bijv. Santiago de Compostella) zou moeten lopen, dat ik daar opgevangen word. Wat zou ik blij zijn als ik dan een middagje met Spanjaarden zou mogen voetballen. Ik kan me nog steeds niet voorstellen dat vluchtelingen niet welkom zijn. Laten we doen wat we kunnen doen om het leven van de vluchtelingen draaglijk te maken.

Ton Zeilstra

(Inmiddels zijn de vluchtelingen vanuit de Wassenaarseweg doorverhuurd naar andere opvanglocaties, RED.)

Bouwmensen: een bedrijvige opleiding

Onopvallend gelegen in de hoek Agaatlaan – Opaalstraat ligt het opleidingsinstituut van Bouwmensen Leiden. Ik had er eerder enthousiaste verhalen over gehoord van Josse Popma (architect Morslint), maar had er eigenlijk geen idee van wat de opleidingen inhielden. Hoogste tijd voor een gesprek met Swanette Jukema, directeur Bouwmensen Leiden.

In het gebouw aan de Gitstraat nr 2 leidt Bouwmensen samen met ROC Leiden timmermannen, metselaars, schilders, wegenbouwers en uitvoerders van de toekomst op. Dat kan als onderdeel van een MBO-opleiding bij ROC Leiden of als aanvullende scholing op een baan bij een bouwbedrijf. Samenwerking met bouwbedrijven uit de Leidse regio betekent stage- of werkplekken, maar andersom kunnen bedrijven ook bij Bouwmensen terecht voor adviezen over bijvoorbeeld personeels- en opleidingsbeleid en nascholing van hun personeel. De betrokkenheid van de regionale bedrijven is groot, zo zitten zij in het bestuur van Bouwmensen en denken ze actief mee over de inhoud van de opleidingen.

“Bouwmensen is een relatief jonge koepel van bouwopleidingen door heel Nederland, en ontstaan als reactie op het gure economische klimaat dat ook de bouw sterk heeft beïnvloed”, aldus Jukema. “Bij ondernemersvereniging Bouwend Nederland bestond gelukkig het inzicht dat een groot tekort aan goed opgeleide jonge vakmensen zou ontstaan als nu niet werd geïnvesteerd in een gerichte scholingsaanpak. Dat tekort is deels een gevolg van de grote groep die met pensioen gaat,

maar het loopt nog op, nu de bouw weer aantrekt”.

De laatste jaren kozen steeds minder jongeren voor een opleiding in de bouw, maar dat verandert weer. En waarom zou je niet: een salaris tijdens je opleiding, direct contact met mogelijke werkgevers in de regio en een breed cursusaanbod. Jukema: “Als ik de groeiende vraag bij bedrijven zie, heb ik er alle vertrouwen in dat onze leerlingen ook daadwerkelijk een baan vinden. Maar tegen iedereen dit leest zou ik willen zeggen: wil je weten of de bouw iets voor je is, loop dan gerust binnen voor een rondleiding of kennismakingsgesprek, we hebben nog plek voor deelnemers in het nieuwe cursusjaar!”.

Tekst : Bea Hoogheid

Kleurplaat

